

Fajtára keresni a CTRL majd az F gomb egyidejű lenyomásával megjelenő kis ablakban tud!

A Triticale a búza és rozs keresztezéséből származó állandósult jellegű köztes típusú hibrid, amelynek a jelentősége világviszonylatban egyre jobban növekszik; jelenleg több mint 400 ezer ha-on termesztik. Jelentősége nem csak átmeneti jellegében van, hanem beltartalma miatt is jelentős gabonaféle. Egyébként a Triticale egyformán értékes, mint takarmánygabona és kenyérgabona növény, de ha sokoldalúan értékeljük, akkor elsősorban mint takarmánygabona jön számításba. A beltartalmi értékét tekintve első helyen a Triticalefehérjetartalma említhető meg. A szem fehérjetartalma a környezettől, évjárártól és a talajtól is függ, általában 14-18% között ingadozik. Vetésterülete a termesztésbe vonása idején növekvőtendenciát mutatott, 70-es évek végén erősen lecsökkent; az utóbbi években újból növekszik. A Triticale céltudatos nemesítés útján jött létre. A búza és a rozs keresztezésének a terméke. A búzát és a rozst már nagyon régóta keresztezték egymással, de fertilis és állandósult hexaploid Triticale csak az 1950-es években (1950-1955) jött létre. A Triticale alaktanilag a búza és a rozs között átmenetképez. (Állandósult búza-rozs hibrid.) Szára a rozshoz hasonlóan magas. Az alacsonyabb szárú fajták (50-100 cm) előállítására folyamatban van.

Kalásza hosszú, elkeskenyedő, oldalról nézve a rozshoz, előlről nézve pedig a búzához hasonlít. A külső pelyva hosszú szálkát hord, mint a rozs és öntermékenyülő, mint a búza. Szemtermése nagy, kissé ráncos, töppedt, fakó színű és a rozshoz hasonlít. Fehérje tartalma átlagosan 18% körül van. A Triticale éghajlatigénye nagyjából a rozshoz hasonló. Ezért elsősorban a rozstermelő körzetekben termesztendő. De csak a jobb homoktalajokon és a közepes bűzatalajokon termesztendő gazdaságosan. Gyenge talajokon a rozs többet terem, jobb talajokon pedig a búza terem többet. (Ez is gátolta a Triticale nagyobbarányú elterjedését nálunk.) A Triticale, mint átmeneti növény, igényeit tekintve általában a rozshoz áll közelebb, nem a búzához. A Triticale-termesztés agrotechnika irányelvei lényegében azonosak a búza és a rozs termesztésével - főleg a rozstermesztés agrotechnikai irányelvei szerint kell termesztetni. Tápanyagigény és trágyázás tekintetében mindenben azonos irányelveket kell követnünk, mint a búzánál, vagy a rozsnál. Ha nem rendelkezünk talajvizsgálati eredményekkel, célszerű a fajlagos tápanyag-igényének megfelelő NPK hatóanyagot adni a Triticale alá.

Cosinus

Közép-korai érésű, száraz területekre ideális fajta. Hosszú szárú, jól bokrosodó képességgel rendelkezik, mindemellett jó állóképességű tritikálé fajta. Jó télállóság. Kiváló terméshozam magas ezermag-tömeg és magszám/kalász mellett. Ideális vetési idő: szeptember vége. Levélbetegségekkel szemben ellenálló. Célzott növekedés szabályzó alkalmazásával biztosított a jó terméshozam. Termésátlag 8.1 t/ha (2015 Sopronhorpács)

Dimenzio

Étkezési célra bejelentett és vizsgált tritikálé. A vizsgálati évek átlagában a szemtermése 7,28 t/ha, ami 5,2%-kal haladta meg a kísérleti standard fajták átlagát. Állóképessége jó, télállósága kiváló. A standard fajtákhoz képest 1 nappal előbb érik. Fehérjetartalma a vizsgálati évek átlagában 12,7%, ami nem éri el a standard átlagot, de a különbség nem szignifikáns (szórás: 1,1).

Sárgarozsdára közepesen fogékony, szárrozsdával szemben rezisztens, gabonalisztharmatra a közepesnél fogékonyabb, fahéjbarna levélfoltosságra közepesen fogékony.

Dusi

Félintenzív, kiváló bokrosodású, fagy - és télállóságú, valamint szárazságtűrő képességű, nagyon kiegyenlített fajta. Középmagas, kitűnő szárszilárdságú, jó hozamú (5 – 6 t/ha). Gyenge talajokon is jól terem (4 – 5 t/ha).

Minőségi paraméterek:

Nyersfehérje: 12,5 – 13,5 %

HI tömeg: 66 – 69 kg

Ezerszemtömeg: 40 – 44 g

Fredro

Korai érésű őszi takarmány tritikálé

A gyengébb adottságú területeken is sikeresen termesztendő, hagyományos szárhosszúságú, korai érésű takarmány tritikálé, mely egyúttal a legbőtermőbb fajták csoportjába tartozik. Fuzáriumos megbetegedéssel szembeni különlegesen jó toleranciája és a késői vetéshez történő jó alkalmazkodó képessége miatt kukorica után történő vetésre is kifejezetten alkalmas. Lengyel bőtermő tritikálé fajta, mely a jó alkalmazkodó képességének köszönhetően ugyanolyan könnyen termesztendő a gyenge adottságú területeken mint intenzívebb körülmények között. Korai érésű, mégis jól tűri a megkésített vetést, télállósága kiváló.

Üzemi termőképesség [t/ha]: 7,0-9,0

Zöldhozam: magas

Jellemző ezerszemtömeg [g]: 42-45

Javasolt csíraszám [csíra/m²]: 380-420

Javasolt vetésidő: X. 10-20

Télállóság: kiváló

Állóképesség: kiváló

Növénymagasság [cm]: 110-115

Hektolitertömeg [kg/100 l]: 72-74

Nyersfehérje-tartalom [%]: 11,5-12,5

Gk Maros

középérésű, szálkás, őszi tritikálé

Kiemelkedő gazdasági teljesítményű fajta, amely nagyfokú termésbiztonsággal párosul. Erőteljes gyökér- és szárnövekedése hozzájárul aszály- és hő-sokk tűrő képességéhez.

Termőképesség: 6,5-9,5 t/ha

Optimális vetésidő: október

Ajánlott csíra: 400-500 csíra/m²

Főbb jellemzői

80-100 cm-es magasság

A Kárpát-medencében előforduló biotikus és abiotikus stresszekkel szembeni ellenállóság

Jó fuzáriummal szembeni ellenállóság

Élelmiszer-ipari és takarmányozási felhasználásra egyaránt alkalmas

Ajánlott vetési idő: október (szeptember végétől vethető)

Bármely talajtípusra vethető

Vetőmagnorma: 220-280 kg/ha

Tápanyagigény: 130-180 kg N, 40-60 kg P és 50-80 kg K

Minőségi mutatók

Ezerszemtömeg: 40-44 g

Hektolitertömeg: 70-80 kg

Esésszám: 160-220 s

Keményység: közepes

Nyersrost-tartalom: 9,0-12,0%

Nyersfehérje-tartalom: 12,0-13,0%

Keményítőtartalom: 60-65 %

Termőképesség: kiváló

Szárazságtűrés: kiemelkedő

Betegségtolerancia: kiváló

Betegség ellenállóság

Lisztharmat: ellenálló

Levéltrozsa: ellenálló

Szárrozsa: ellenálló

Sárgarozsa: közepesen ellenálló

Fuzárium: közepesen ellenálló

Levélfoltosságok: közepesen ellenálló

GK Rege

kései érésű, szálkás, őszi tritikálé

Kiváló bokrosodási erélyű, kiemelkedő fagy- és télállóságú fajta. Mélyen gyökerező, ebből adódóan jó vízhasznosítású, szárazságtűrő tritikálé. Szemtermése gazdaságosan őrölhető, sütőipari felhasználásra is ajánlható.

Termőképesség: 5,0-8,0 t/ha

Optimális vetésidő: szeptember-október

Ajánlott csíra: 350-450 csíra/m²

95-120 cm-es magasság

Jó állóképesség

Lassú kezdeti fejlődés

Magas a rost- és cukortartalma, valamint vegetatív jellege miatt viaszérésben silózásra is kiválóan alkalmas

Vetési idő: nem érzékeny, kedveli a korai vetést is

Termesztése laza szerkezetű barna homoktalajokon és szikes területeken is gazdaságos

Vetőmagnorma: 200-250 kg/ha

Tápanyagigény: 90-130 kg N, 30-40 kg P és 40-50 kg K

Minőségi mutatók

Ezerszemtömeg: 38-42 g

Hektolitertömeg: 70-80 kg

Esésszám: 200-260 s

Keményiség: puha

Nyersrost-tartalom: 9,0-11,0%

Nyersfehérje-tartalom: 10,5-12,0%

Keményítőtartalom: 60-63%

Bokrosodási erély: kiváló

Szárazságtűrés: kiemelkedő

Emberi táplálkozásra: alkalmas

Betegség ellenállóság

Lisztharmat: ellenálló

Levéltrozsa: ellenálló

Szárrozsa: ellenálló

Sárgarozsa: közepesen ellenálló

Fuzárium: közepesen ellenálló

Levélfoltosságok: ellenálló

Gk Szemes

koraiérésű, szálkás, őszi tritikálé

Magyarországon évek óta az egyik legnagyobb területen termesztett tritikálé. Igényes fajta, amely kiemelkedő terméshozamokat produkál. Kedvező szemminőségű, élelmiszer- és takarmányipari felhasználásra egyaránt hasznosítható. Magas vegetatív hozama és dús levélzete miatt silókeverékekben is felhasználható.

Termőképesség: 6,0-10,0 t/ha

Optimális vetésidő: október vége - november

Ajánlott csíra: 450-550 csíra/m²

Főbb jellemzői

95-110 cm-es magasság

Jó állóképesség, megdőlésre kevésbé hajlamos

Jó bokrosodási erély

Alternatív jellege miatt enyhébb téli időszakban kezdeti fejlődése gyors, ezáltal a későbbi hótakaró nélküli erős fagyok károsíthatják

Fagyzugos, fagynak kitett területekre nem javasolt

Vetési idő: a korai vetést kerülni kell, ajánlott a kései, október második felében történő vetés, de novemberben is vethető

Járó típus - kora tavaszi vetésre is alkalmas április 10-ig

Vetőmagnorma: 260-300 kg/ha, javasolt vetési mélység: 4-5 cm

Tápanyagigény: az előveteménytől és talajtípustól függően 120-140 kg/ha NPK (2:1:1)

A tavaszi fejtrágyát javasolt két részletben kijuttatni (február vége, április vége)

Fuzárium ellenállósága jó, de szükség esetén a fungicides kezelés ajánlott

Minőségi mutatók

Ezerszemtömeg: 45-52 g

Hektolitertömeg: 70-80 kg

Esésszám: 180-220 s

Keményiség: kemény

Nyersrost-tartalom: 9,0-12,0%

Nyersfehérje-tartalom: 11,5-13,0%

Keményítőtartalom: 60-65%

Termőképesség: kiváló

Fejlődési erély: gyors

Emberi táplálkozásra: alkalmas

Betegség ellenállóság

Lisztharmat: közepesen ellenálló

Levéltrozsa: mérsékelten ellenálló

Szárrozsa: ellenálló

Sárgarozsa: ellenálló

Fuzárium: közepesen ellenálló

Levélfoltosságok: közepesen ellenálló

Gk Temes

középérésű, szálkás, bőtermő tritikálé

Genetikai termőképessége kiemelkedő: a NÉBIH 3 éves kísérleteiben a standard fajták átlagát 6%-al múlta felül. A főbb gombabetegségekkel szemben ellenálló, jó gyomelnyomó

képességgel bír, ezáltal bio-termesztésre is alkalmas, kitűnő aszálytűrő fajta. Karakterében a GK Regéhez hasonlít, viszont annál alacsonyabb szalmájú és korábbi.

Optimális vetésidő: október

Ajánlott csíra: 400-500 csíra/m²

Főbb jellemzői

magas hozam, a legkülönbözőbb termesztési körülmények között is

nagyfokú szárazságtűrés, kiváló bokrosodó képesség

értékes, egészséges takarmány alapanyag

Minőségi mutatók

Ezerszemtömeg: 39-43 g

Hektolitertömeg: 70-80 kg

Esésszám: 200-260 s

Keményiség: puha

Nyersrost-tartalom: 9,0-11,0%

Nyersfehérje-tartalom: 10,5-12,0%

Keményítőtartalom: 60-65%

Betegség ellenállóság

Lisztharmat: ellenálló

Levélfoltosda: ellenálló

Szárrozsa: közepesen ellenálló

Sárgarozsa: közepesen ellenálló

Fuzárium: ellenálló

Levélfoltosságok: ellenálló

Hungaro

Magyar nemesítésű őszi étkezési és takarmány tritikálé fajta. Állami elismerése: 2005. Növényfajta-oltalom megadásának éve: 2006. Rekombinációs hexaploid tritikálé. Középmagas szárú, nagy zöldtömeget (szalma is) adó fajta, kalásza erősen viaszolt és éréskor erősen színesedő, a szálkák hosszúsága közepes. Ezerszemtömege: 35-40 g. Szabad elvirágzású, öntermékenyülő, őszi fajta.

Gazdasági értéke:

Magas fehérjetartalma és annak kedvező aminosav-összetétele alapján kiváló abraktakarmány és zöldtakarmány. Az első étkezési célra is bejelentett és minősített fajta. Étkezési vonalon Hungaro durumrozs néven forgalmazzuk, mivel főként a durum búza és rozs genomot egyesíti, de az étkezési búzától is örökölt kedvező tulajdonságokat. Alkalmas étkezési, takarmányozási (abrak és zöldtakarmány) célra egyaránt. Magas fehérje- és sikértartalmú, a tritikálé fajták közül a legjobb étkezési (liszt, kenyér, tészta) minőségi tulajdonságokkal rendelkezik, Kitűnő rezisztencia tulajdonságai és gyomelnyomó képessége lehetővé teszik kis ráfordítású integrált – és öko-termesztését is. Télállósága, szárazságtűrése, bokrosodó - és gyomelnyomó képessége is kiváló. Termőképessége eléri a legjobb takarmány standard fajták szintjét, érésideje is azokéval azonos. Várható hozama: 4-8 t/ha szemtermés, vagy 20-40 t/ha zöldtermés (szilázs). A belőle készített szilázs takarmányértéke kiváló! Gabonalisztharmatra rezisztens, levélrozsda fogékonysága kisebb a standard fajtáknál. Fuzáriummal szemben a búzáknál ellenállóbb.

Termesztési információk:

Termesztése gyenge termékenységű talajokon is eredményes. Humuszos homok és erdőtalajokon kis ráfordítással is már nagy (4-6 t/ha szem, vagy 20-30 t/ha szilázs) termésre képes. Réti - öntés – és csernozjom talajokon is versenyképes, itt érhetők el a legnagyobb termések (8 t/ha szem, vagy 30-40 t/ha szilázs). Optimális vetésideje magnak: október eleje-közepe. Vetendő csíraszám: 4 millió/hektár. (190 kg/ha vetőmag.). Zöldtakarmánynak (szilázs) korábban (szeptember vége) vessük és megnövelt (5 millió/ha) csíraszámmal. Szilázs előállításához ősszel a N 70-80 %-át ki kell juttatni (100-120 kg/ha N-hatóanyag/ha).

IS Flavius

Az IS Flavius korai érésű, kimagasló termőképességgel és jó termésstabilitással rendelkező őszi tritikálé fajta. Bokrosodóképessége jó, fagyállósága megbízható. Közepes termetű, szára merev, megdőléssel szembeni ellenállósága kiváló. Magas fokú levélrozsda rezisztenciával rendelkezik, lisztharmatra és a sárgarozsda új rasszaira azonban közepesen fogékony. Alkalmazkodó képessége kiváló, termése kisparcellás kísérletekben meghaladhatja a hektáronkénti 12,5 tonnát.

A fajta előnyei

Koraiság

Kiváló termőképesség

Megbízható állóképesség

Kiemelkedő takarmányozási érték

Termőképesség:

közepes intenzitás: 8,3-10,5 t/ha

magas intenzitás: 9,4-12,5 t/ha

Agronómiai tulajdonságok

bokrosodóképesség: jó

növénymagasság: 110-115 cm

érés csoport: korai

télállóság: jó

állóképesség: kiváló

optimális vetésidő: szept. 25.- okt. 15.

ajánlott csíraszám: 400-450 csíra/m²

kései vetés: kevésbé alkalmas

vetés gabona után: alkalmas

Minőség: takarmány

EMT: 51-54 g

fehérjetartalom: 11,2-12,5 %

keményítő tartalom: 69,9%

esésszám: 100-250 sec.

zöldtömeg termés. 40-50 t/ha

Betegség-ellenállóság

lisztharmat: 10/5

levélfoltosság: 10/6

levélrozsa: 10/8

sárgarozsa: 10/5

szártőbetegségek. 10/8

kalászfuzariózis: 10/7

Termesztési javaslatok:

Az IS Flavius a gyengébb termesztési feltételeket jobban tolerálja, mint az őszi búzák. Az alacsony vagy túl magas pH-értékű talajokon is eredményesen termesztendő. Sekély termőrétegű talajokon is vethető, de a fajtában rejlő terméspotenciál csak a jobb talajokon, intenzív termesztéstechnológia mellett tud igazán megmutatkozni. A fajta minősítésekor komplex betegség-rezisztenciával rendelkezett, az utóbbi években azonban érzékenyen reagált lisztharmat és sárgarozsa fertőzésre. Erős infekciós nyomás esetén ajánlott az állományokat gombaölő szerrel kezelni már a bokrosodás stádiumában. Az IS Flavius takarmányozási értéke kiváló, magasabb mint a búzafajtáké.

IS Titus

Az IS Titus korai érésű, intenzív őszi tritikálé fajta, amelyet az SW Talentro, Radko és IS Flavius fajták keresztezésével állítottunk elő. A fajtakínálatból termőképességével és átlagon felüli termésstabilitásával emelkedik ki, termése kisparcellás kísérletekben meghaladhatja a hektáronkénti 12,5 tonnát. Középmagas fajta, megdőléssel szemben közepesen ellenálló. Jobb egészségi állapottal rendelkezik, mint szülőfajtája, az IS Flavius. Sárgarozsda és levélrozsdá alig fertőzi, lisztharmattal és levélfoltossággal szemben közepesen ellenálló.

A fajta előnyei: koraiság, kiváló egészségi állapot, kiemelkedő termés potenciál, magas takarmányozási érték

Termesztési javaslatok

Az IS Titus a gyengébb termesztési feltételeket jobban tolerálja, mint az őszi búzák. Az alacsony vagy túl magas pH-értékű talajokon is eredményesen termesztethető. Sekély termőrétegű talajokon is vethető, de a fajtában rejlő terméspotenciál csak a jobb talajokon, intenzív termesztéstechnológia mellett tud igazán megmutatkozni. Magja esszenciális aminosav tartalma magasabb, mint a búzáé, ezért attól jobb takarmányozási értékkel rendelkezik. Kiváló alapanyag takarmánykeverékek előállítására. Szenázs készítésére is alkalmas fajta, magas zöldanyag termésének köszönhetően az őszi takarmánykeverékek ideális komponense. Szára lassabban vénül el, ezért még a későbbi fejlődési stádiumokban is több fehérjét tartalmaz.

Növekedés és fejlődés

Bokrosodó képesség: magas

Tavaszi fejlődés: közepesen gyors

Magasság: 110-120 cm

Éréscsoport: korai

Fagyállóság: magas

Állóképesség: közepesen magas

Termőképesség

közepes intenzitás: 8,9-10,5 t/ha

magas intenzitás: 9,5-12,6 t/ha

Terméskomponensek

Állománysűrűség: közepes

Szemszám/ kalász: magas

Ezermagtömeg: 43-47 g

Takarmányozási érték

Fehérjetartalom: 11,2-12,8 %

Esszenciális aminosav tartalom: magas

Keményítő tartalom: 70,1 %

Betegség-ellenállóság

Lisztharmat: 6,7

Levélfoltosság: 6,9

Levéltrozsa: 7,9

Sárgarozsda: 7,6

Szárrozsa: 8,2

Fehérkalászsúság: 7,6

Kalász fuzariózis: 6,9

Vírusbetegségek (BYDV, WDV): 7,8

Optimális vetésidő: 09.25.-10.15.

Kései vetés: közepesen alkalmas

Gabona utáni vetés: alkalmas

Ajánlott csíraszám:

Korai vetés, jó kelési feltételek: 3,8-4,3 MKS/ha

Optimális feltételek: 4,0-4,5 MKS/ha

Kései vetés, gyengébb kelési feltételek: 4,6-5,3 MKS/ha

Kaulos

Közép-korai érésű, bőtermő, szálkás kalászu őszi tritikálé.

Vetőmag szükséglet: 3,8-4,1 millió csíra/ha, 180-200 kg/ha

Optimális vetési idő: szeptember 25-től október 10-ig

jó bokrosodási eréllyel és jó télállósággal bíró fajta. A Polego-nál 15-20 cm-rel alacsonyabb fajta, ezáltal nagyon jó állóképességgel rendelkezik. Jó takarmányozási, beltartalmi értékekkel és magas hektólitersúllyal rendelkezik.

Gyengébb talajokon is jól megállja a helyét, ezért extenzív és közepes agrotechnológiájú területekre ajánljuk.

Betegség ellenállóság: Lisztharmat és rozsdabetegségekkel szemben jól ellenálló fajta.

Gyengébb talajadottsággal rendelkező állattenyésztők számára kifejezetten alkalmas.

Leontino

Korai érés idejű őszi tritikálé. Jó télállósággal rendelkezik, közepes hosszúságú a szára, és jó állóképességű növényállományt fejleszt. Intenzív körülmények között, kora tavaszi műtrágyázás mellett, jó terméseredményekre lehet számítani. A Leontino a Kitaro nemesítőinek újgenerációs fajtája (2007). Jó télállósággal rendelkezik, közepes hosszúságú szára következtében még a Kitaronál is valamivel alacsonyabb, jó állóképességű növényállományt fejleszt. Közepes kalászolási és korai érés idejű fajta. Kisparcellás kísérletekben vizsgálva a kontrollok átlagát 10%-kal meghaladó termésmennyiség elérésére volt képes. Intenzív körülmények között, kora tavaszi műtrágyázás mellett, még jobb terméseredményekre is lehet számítani. Lisztharmattal és levélrozsdaival szembeni ellenállósága igen jó. Nagy ezermag- és hektolitertömeg jellemzi. Magas keményítőtartalmának köszönhetően ipari alapanyagként is hasznosítható lehet.

Mv Talentum

Bőtermő, kiváló betegség-ellenálló, középkorai őszi tritikálé

Magas keményítőhozama miatt nemcsak abraktakarmány előállítását, hanem keményítőipari felhasználást célzó intenzív gazdaságok számára is javasolt fajta. Kimagasló potenciális termőképesség (9,0 - 10,0 t/ha) jellemzi, ami elsősorban nagy ezerszem- és hektolitertömegének köszönhető. A tritikálé termesztésre javasolt gyengébb talajokon 6-7 t/ha termés elérésére képes, de a többlet tápanyag-utánpótlást meghálálja. Rövidebb szára miatt megdőlésre nem hajlamos.

Életforma: őszi

Éréscsoport: középkorai

Minőségtípus: takarmány

Potenciális termés (t/ha): 8-10

Zöldhozam: jó

Nyersfehérje-tartalom (szemtermés %): 11,5-12,5

Keményítőtartalom (%): 59-61

Szemkeménység: 31

Hektolitertömeg (kg/hl): 71-78

Ezerszemtömeg (g): 42-48

Kalászolás időpontja: V.14-18

Magasság (cm): 95-105

Lisztharmat-ellenállóság: mérsékelten ellenálló

Levélrozsda-ellenállóság: ellenálló

Sárgarozsda-ellenállóság: mérsékelten ellenálló

Bokrosodóképesség: kiváló

Állóképesség: kiváló

Télállóság: kiváló

Optimális vetésidő: X.5-25

Ajánlott csíraszám (csíra/m²): 450

Vetőmagnorma (kg/ha): 200-220

Mv Talizmán

Jó alkalmazkodó képességű, kiváló betegség toleranciával és stressztűrő képességgel rendelkező, korai érésű őszi tritikálé. Korai tenyész idejű, bőtermő tritikálé fajta, mely kiemelkedő zöldhozamával a tömegtakarmányt előállító gazdaságok számára is jövedelmező választás lehet. Potenciális termőképessége közelíti a 9,0 t/ha-t. Extenzív és átlagos tápanyagszinten gazdálkodóknak ajánlott fajta. A tápanyag-utánpótlás szintjére kevésbé érzékeny, termésstabilitása kiváló.

Életforma: őszi

Éréscsoport: korai

Minőségtípus: takarmány

Potenciális termés (t/ha): 7-9

Zöldhozam: kiváló

Nyersfehérje-tartalom (szemtermés %): 12-13

Keményítőtartalom (%): 57-59

Szemkeménység: 44

Hektolitertömeg (kg/hl): 69-76

Ezerszemtömeg (g): 40-46

Kalászás időpontja: V.10-14

Magasság (cm): 105-110

Lisztharmat-ellenállóság: ellenálló

Levélrozsda-ellenállóság: mérsékelten ellenálló

Sárgarozsda-ellenállóság: mérsékelten ellenálló

Bokrosodóképesség: jó

Állóképesség: kiváló

Télállóság: kiváló

Optimális vetésidő: X.5-25

Ajánlott csíraszám (csíra/m²): 450-500

Vetőmagnorma (kg/ha): 200-240

Mv Sámán

Tömegtakarmány-célú, korai tritikálé

A NÉBIH, a piaci igényekre válaszul, 2020-tól új hasznosítási kategóriát vezetett be a tritikálé fajták tesztelése során, célirányosan beállított kísérletekben vizsgálják a tömegtakarmány előállítására alkalmas fajtákat/fajtajelölteket. Az abraktakarmányként több éven át kimagaslóan bizonyító Mv Sámán ebben az új hasznosítási irányban is megállja a helyét, ezért ezirányú regisztrációját kezdeményeztük.

Az Mv Sámán kipróbálását ajánljuk azon innovatív gazdáknak, akik a rozsra jellemző szűk kaszálási időszak okozta munkacsúcsot hatékonyan kívánják elnyújtani. A tritikálé kalászolás előtti, korai lekerülését követően kukorica vagy cirok vetésével a termőterület kihasználtsága nagymértékben növelhető, ami a gazdálkodás jövedelmezőségét is javíthatja.

Életforma: őszi

Éréscsoport: korai

Minőségtípus: takarmány

Potenciális termés (t/ha): 7-9

Zöldhozam: kiváló

Nyersfehérje-tartalom (szemtermés %): 12,5-13,5

Keményítőtartalom (%): 58-60

Szemkeménység: 27

Hektolitertömeg (kg/hl): 67-72

Ezerszemtömeg (g): 39-44

Kalászolás időpontja: V.11-15

Magasság (cm): 105-115

Lisztharmat-ellenállóság: ellenálló

Levéltrozsa-ellenállóság: mérsékelten ellenálló

Sárgarozsda-ellenállóság: mérsékelten fogékony

Bokrosodóképesség: kiváló

Állóképesség: kiváló

Télállóság: kiváló

Optimális vetésidő: X.5-25

Ajánlott csíraszám (csíra/m²): 450

Vetőmagnorma (kg/ha): 200-220

Odisej

Korai érésű, kiváló, intenzív, járó életformájú takarmány (siló) tritikálé fajta.

Lisztharmattal szemben jól ellenáll, rozsdabetegségek mérsékelten megjelenhetnek rajta. Hektolitersúlya (75–80 kg) kiemelkedő, fehérjetartalma 13–16%, a legtöbb konkurens fajtánál azonos körülmények között 1–2%-kal magasabb. Állati takarmányozásra kiváló. Gyenge és a jó termőhelyekre egyaránt ajánljuk, intenzív körülmények között rekordtermésekre képes. 2017-ben az Agromag Kft. bemutatósoraiban Jánoshalmán 9,06 t/ha, Szentgáloskéren 8,7 t/ha termésátlagot produkált. 2018-ban Békéscsabán 7,72 tonnás termésátlagot ért el. Silótakarmány készítésére is alkalmas. A bioetanol előállítás optimális alapanyaga lehet. Nagyon korai vetés és nagyon meleg őszi hatására ősszel szárba indulhat, ez esetben az állomány akár kaszálható vagy legeltethető, ez nemhogy nem okoz terméscsökkenést, hanem a normál vetésű növényhez képest is termésnövekedést tud produkálni. Járó típus, koratavasszal is elvethető.

Javasolt vetési norma: 470–520 csíra/m² (EMT: 43–47 g).

Polego

Középerésű, bőtermő, szálkás kalású őszi tritikálé.

Vetőmag szükséglet: 3,9-4,2 millió csíra/ha, 180-200 kg/ha

Optimális vetési idő: szeptember 25-től október 15-ig

Jó télállóságú, közepes magasságú, kiváló bokrosodási- és állóképességgel rendelkező fajta. Nagyon jó takarmányozási értékkel, nagy ezermag- és hektolitertömeggel bíró tritikálé. Roppant bőtermő ugyanakkor szerény igényű fajta, mely a gyengébb talajokon is biztonsággal termesztendő. Magas keményítő tartalmának köszönhetően ipari alapanyagként is jól hasznosítható. Egy igazi univerzális fajta, amely minden termőhelyre ajánlott. Rendkívül stabil, megdőlésre nem hajlamos. Betegség ellenállóság: Lisztharmat iránti fogékonysága átlagos, rozsdabetegségekkel szemben jól ellenálló fajta. Állattenyésztők, szélsőséges talajviszonyok között gazdálkodó termelők figyelmébe ajánljuk.

Riparo

Korai érésű őszi takarmány tritikálé.

Közepes magasságú, nagyon jó állóképességű fajta.

Kiváló terméshozam és magas ezermag-tömeg jellemzi.

Jó télállóság és bokrosodás.

Gyengébb, szárazabb területi adottságok mellé is ajánlott.

Levélbetegségekkel (lisztharmat, vörös- és sárga rozsdá, szeptória), valamint a Fusarium-fajokkal szemben az átlagosnál jobb ellenállóságú.

Vetési idő szeptember végétől – november elejéig vethető.

Vetésnorma 4-4,5 millió csíra/ha.

Quatreverens

Kiemelkedő termőképességű, gyengébb adottságú termőhelyeken is biztonságosan termelhető közép korai érésű őszi tritikálé.

Agronómiai jellemzők

Vetésidő: október eleje - közepe

Vetőmagnorma: 4 – 4,5 millió csíra/ha

Télállóság: jó

Szárszilárdság: jó

Szármagasság: magas

Érésidő: közép-korai

Termőképesség: magas

Betegség ellenállóság

Sárga rozsdá: enyhén érzékeny

Barna rozsdá: enyhén érzékeny

Lisztharmat: enyhén érzékeny

Septoria: enyhén érzékeny

Fuzárium: érzékeny

Minőség

Ezermagtömeg: alacsony - közepes

Hektolitersúly: közepes

Fehérjetartalom: közepes

Salto

Megbízható télállósággal és agronómiai tulajdonságokkal rendelkezik, betegség ellenálló képessége igen jó. Moderáltabb típus, tehát közép magas állományt fejleszt, bokrosodása nagyon intenzív. Rekordtermések elérésére képes fajta, ezt az elmúlt két évben üzemi viszonyok között és kísérletekben is bizonyította. Karácsondon 7,70 t/ha termést adott az elmúlt évben, itt is és több más üzemben is felülmúlta a közismert versenytárs fajtákat. 2017-évben egyetlen kísérleti helyen lett második, a többi helyen markáns előnnyel nyerte meg a termésversenyt. Néhány eredmény: Szekszárdon 9,62 t/ha (kísérleti átlag 8,76 t/ha), Chernelházadamonyán 6,70 t/ha (kísérleti átlag 6,25 t/ha), Cegléden 6,48 t/ha (kísérleti átlag 5,33 t/ha). Nyers fehérjetartalma 11-13% között, hektoliter tömeg 76-80 kg/hl között változott.

SU Agendus

Kiugróan produktív, intenzív fajtatípus profioknak.

Jól terhelhető, egészséges és kiváló alkalmazkodó képességű őszi tritikálé.

Hatalmas kalászsai nagyon jó fertilitásúak.

A SU AGENDUS egy korai és kiugróan produktív tritikálé fajta az átlagos vagy jobb adottságú területeken, intenzív körülmények között gazdálkodók számára. Jól terhelhető, igen produktív, ún. búza-típusú tritikálé. Univerzális, alkalmazkodó típus, a jobb adottságok és intenzívebb körülmények között is versenyképes. Állóképessége, továbbá a károsító gombákkal szembeni ellenálló képessége kiváló. Átlagosan bokrosodik, viszont a kalászsok mérete, a kalászsok szám, valamint a szemek ezermagtömege kiugróan magas. Jól kompenzáló, intenzív típus.

Szabolcs

Koraiérésű.

Kiemelkedően jó alkalmazkodó képességű, a standardoknál 2 nappal korábban érő fajta. Állóképessége közepes, télállósága kiváló. Szárrozódásával szemben rezisztens, gabonalisztharmattal és sárga levélfoltossággal szemben jó szántóföldi ellenálló-képességgel rendelkezik, levélrozsda ellenállósága átlagos. Gyorsan bokrosodik, gyomelnyomó képessége kiváló.

Átlagos termőképessége 6,8 t/ha.

Fehérjetartalma 12-14,5 %.

Takarmány- és sütőipari minőségben felülmúlja a minőségi standardot. A legkiválóbb beltartalmi értékű hazai tritikále fajta, kedvező termesztési körülmények között eléri a B2 sütőipari minőséget. Mind takarmány, mind étkezési célra kiválóan alkalmas. Szántóföldi rezisztenciája, gyomelnyomó és alkalmazkodó képessége révén az ökológiai gazdálkodásban is hasznosítható.

Norma: 180-220 kg/ha

Tatra

Középerésű, kiváló télállósággal rendelkező, megbízható takarmány (siló) őszi tritikalé.

A fajtában koncentrálódik a tritikalé faj minden előnyös tulajdonsága. A növény közepesen magas, kalászhosszúak, világosbarnára érnek, ekkor a kalászhosszban lehajlóak. Kifejezetten nagy termőképességgel rendelkezik. 2017-ben a bemutatásorainkban remekelt, Telekgerendáson 8,28 t/ha, Jánoshalmán 8,65 t/ha termést produkált. 2018-ban Jánoshalmán ismét jól szerepelt, 7,33 t/ha-os termésátlagot ért el. Termésbiztonságát a kiváló télállóság, szárszilárdság és a szárazságtűrés alapozza meg. A rezisztens tritikalé fajták közé tartozik. A homoktalajokon is elfogadható termést ad. Bokrosodása, állományképzése jó, ezermagtömege nagy. Sikértartalma megközelíti a 30%-ot, búzaliszthez keverve rozs helyett használható. Fehérjetartalma átlag feletti, takarmányértéke kiváló. Silótakarmány készítésére is alkalmas. Korán és későn egyaránt vethető.

Javasolt vetési norma: 400–450 csíra/m² (EMT: 45–47 g).

Titan

Minősítés éve: 2006.

Növekedési típusa átmeneti, bokrosodó képessége kiváló, őszi életformájú. Zászlóslevelek közepesen széles, rövid, felálló, erősen viaszos. Szármagassága közepes, szára erősen viaszos, a szárbél vastagsága vékony. Kalászolási időpontja korai-közepes, a kalász erősen viaszos, széles, közepesen tömött, erősen színes. Szálkái közepesen hosszúak.

Megdőlés ellenállósága kiváló. Termőképessége kiváló, optimális termesztési körülmények között és optimális időjárás esetén termése 7,0-7,5 tonna hektáronként. Hektolitertömege 70-72 kg, ezerszemtömege 42-44 g. Nyersfehérje tartalma 13,0-14,0 %. Fagy- és télállósága kiváló, szárszárságtűrés képessége kiváló. Műtrágya reakciója nagyon jó. Lisztharmatra és sárga levélfoltosságra rezisztens, szár- és levélrozdára közepesen állami kísérletek standard tritikale fajtája fogékony. Fuzárium az átlagnál gyengébben fertőzi.

Vethető minden jó termőerőben lévő közép-kötött vályogtalajon, réti talajon, erdőmaradványos csernozjom talajon, illetve gyenge termő erejű savanyú homoktalajokon. Javasolt műtrágyamennyiség: N 80-100 kg/ha hatóanyag az előveteménytől és talajvizsgálattól függően. P 40-50 kg/ha, K 20-30 kg/ha hatóanyag a talaj feltöltöttségétől függően. Kötöttebb talajokon (KA > 40) kálium kijuttatása nem szükséges.

Optimális vetésidője: Október 10. és 20. között. Az északi megyékben ennél egy héttel korábban, a déli megyékben egy héttel későbbben is vethető.

Javasolt vetőmagdózis: 4,5-5,2 millió csíra/ha. Amennyiben a szántóföldi csírázás feltételei jók, elegendők az alsó értékek. Száraz talaj vagy az optimálistól eltérő vetésidő esetén a nagyobb csíraszámot válasszuk.

Vegyszerérzékenység, regulátor: Az engedélyezett herbicidekre nem ismert érzékenysége. Az előírt mennyiségben bármilyen hatóanyagú készítmény használható. Regulátor használata megfelelő agrotechnika mellett nem szükséges.

Trisem

Korai érésű, szálkás kalászú őszi tritikálé.

Kiemelkedő termés, nagy vegetatív hozam, szemes és zöldtakarmánynak is kiváló.

Fajta jellemzői

Kalásztípus: szálkás

Éréscsoport: korai

Felhasználási cél: takarmány

Termőképesség: 7 - 10 t/ha

Fajta erősségei:

Magas termőképesség

Kiváló betegségellenállóság

Magas ezermagtömeg

Szemes és zöldtakarmányként is használható

Agronómiai jellemzők

Vetési norma: 200 - 220 kg/ha

Gyors kezdeti fejlődés

Korai kalászosítású tritikálé fajta

Javasolt vetésidő október vége

Betegség ellenállóság

Lisztharmat: 10/8

Kalász fuzárium: 10/8

Sárgarozsda: 10/88. Septória: 10/8

Trismart

középkései érésű, kiemelkedő termőképességű őszi tritikálé

6,8-9 tonna/ha

kiegyenlített termésszint évről-évre

technológiai rugalmasság

magas fehérjetartalom

szemtermése, hosszú szalmája, silózva egyaránt hasznosítható

robosztus kalászok

középmagas-magas szalmaszár

szilázsként is hasznosítható

kiváló stressztűrés, hő és szárazságtűrés

talaj és technológiai rugalmasság

kiváló beltartalmi mutatók

szárerősítés javasolt

hazai előállítás, francia genetika

Minőségi mutatók

Hektoliter tömeg: 70-74 kg/hl

Fehérje tartalom: 11,5-14,5%

Ellenálló képesség

Hideg tűrés: kiváló

Dőlés tolerancia: kiváló

Rozsda betegségek: toleráns

Lisztharmat: meglehetősen toleráns

Szeptória: toleráns. Fuzárium: toleráns.

Szártörő gomba: toleráns

Trixi

Vetési norma: 140-160 kg/ha.

Kiemelkedő tulajdonságokkal rendelkező hagyományos -magasabb- kettős hasznosítású ritikálé fajta. Szenázsnak készítve fehérjéje és emészthetőségi paraméterei kiemelkednek a

piacon megtalálható fajták közül. Környezeti stressztűrőképessége és betegségellenállósága kiváló. Kalászolása biztosítja ezzel a betakarítás rugalmasságát.

Tulus

kiemelkedő termésszint

jó állóképesség és betegség-ellenállóság

rendkívül jó alkalmazkodó képesség, még késői vetés és kemény tél esetén is

A tritikálé sokszor a leggyengébb talajokra kerül.

Különösen itt jelent előnyt a TULUS korai kalászolása és az ezt követő viszonylag hosszabb szemtelítődés.

A közép-kelet európai régió terméseredményei jelzik, hogy a fajta univerzálisan alkalmazható valamennyi termőhelyen.

kalászolás: korai

érés: korai

télállóság: jó

szárazságtűrés: kitűnő

Termésfelépítés

kalász szám / m²: magas

ezermagtömeg: nagyon magas

magszám / kalász: nagyon jó

Minőség

fehérjetartalom: kitűnő

Vetés

javasolt vetésidő: október eleje - vége

vetési norma: 4,0 - 4,5 millió mag/ha

Állományjellemzők

növénymagasság: átlagos

állóképesség: nagyon jó

szárcsökkentő használata: intenzitás és körülmények függvényében

Betegség-ellenállóság

lisztharmat: nagyon jó

sárga rozsdá: jó

szeptória: átlagos

barna rozsdá: nagyon jó

Utolsó módosítás dátuma: 2021. 06. 04.